

УДК
377:37.014.
5:687.01-
057.86

МАРИНА КОЛОСНІЧЕНКО, НАТАЛІЯ
ОСТАПЕНКО, ТЕТЯНА СТРУМІНСЬКА,
АЛЛА РУБАНКА
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ FASHION-ФАХІВЦІВ

Метою роботи є обґрунтування доцільності впровадження дуальної fashion-освіти як інноваційної форми навчання в контексті підготовки фахівців галузі.

Ключові слова: концепція дуальної освіти, інноваційні процеси, модернізація fashion-освіти, дистанційна освіта.

Постановка завдання. Відомо, що дуальна форма здобуття освіти являє собою метод навчання, за яким теоретичний матеріал опановується з викладачем в закладі, а практичне навчання – у виробничих умовах. Батьківщиною дуальної освіти прийнято вважати Німеччину, яка запровадила у минулому столітті навчання у пропорції 30% теорії 70% практики. Сьогодні українська fashion-освіти вимагає оновлення підготовки кваліфікованих фахівців. Існує проблема освітніх програм, які часто націлені на відтворення минулих практик і не завжди готові відповідати вимогам ринку праці.

Методи досліджень ґрунтуються на системному підході до аналізу інноваційних процесів трансформації у системі освіти, що передбачають усунення основних недоліків традиційних форм і методів навчання майбутніх fashion-фахівців; подолання розривів між теорією і практикою, освітою й виробництвом, підвищення якості підготовки з урахуванням вимог роботодавців у межах модернізованих організаційно-відмінних форм навчання.

Результати досліджень. В Україні дуальне навчання пілотувалося впродовж 2015-2017 років; у вищій освіті концепція підготовки фахівців з дуальною формою здобуття освіти була прийнята наприкінці 2017 р. [1]. На думку заступника міністра освіти і науки Володимира Ковтунця, дуальна освіта дозволити подолати відірваність її результатів від вимог ринку праці, що є однією з найважчих проблем української вищої освіти (Андрійців, 2017). Як свідчить практика, запровадження цієї форми має позитивний

результат: випускники розуміють усі технологічні процеси, та мають досвід взаємодії з досвідченими фахівцями підприємств. вміють працювати з технікою та працевлаштування на підприємстві. Навчальні заклади при цьому зменшують витрати на комунальні послуги та витратні матеріали, а головне – більш стійка та взаємовигідна співпраця з роботодавцями, які є стейкхолдерами у освітньому процесі. Підтвердженням цього також стало запровадження у березні 2020 року загальнонаціонального карантину з метою запобігання поширенню COVID-19: закладам, які були готові та вже працювали у системі неформальної освіти, включаючи КНУТД, було дуже просто перейти на дистанційне навчання за допомогою різних онлайн-платформ.

Важливо зазначити, що у вищій освіті першими стали ІТ-спеціальності: багато компаній давно співпрацюють з українськими ЗВО та продовжують розвиток спільних освітніх програм. Не відстають і інші технічні спеціальності, фахівці яких є затребуваними сьогодні на ринку праці; для КНУТД – це поширення можливостей підготовки модельєрів, конструкторів технологів для *fashion*-індустрії. Проте, не всі спеціалізації, для яких дуальна освіта є ефективною формою підвищення її якості за рахунок модернізації, потрапили до першочергового проекту МОН України. На додаток до згаданих, дуальна форма організації навчання потенційно ефективна для спеціалізацій, що поєднують у собі формалізовано-алгоритмічні та творчі процеси, синтез яких доцільно організувати на базі системного підходу, що дозволяє об'єднати в одному проєкті теоретичні основи та їх апробацію в реальних умовах бізнесу. До таких напрямків підготовки належить *fashion*-освіта. Освітні програми в неї вимагають гармонійного поєднання теорії з практикою, а також одночасної можливості віддаленої роботи при підготовці *fashion*-проєктів, що разом із застосуванням ІТ-технологій, беззаперечно актуалізовано у теперішній час. За свідченням дослідників [2, 3], інноваційний прорив нових учасників ринку освітніх послуг полягає у наданні високої якості онлайн-навчання, що досягається в результаті взаємовигідної інтеграції можливостей традиційних та віртуальних університетів.

Буде українську *fashion*-індустрію сучасна молодь, яка має прогресивні навички та знання та підприємницький потенціал. Представники нової хвилі дизайну вже здобувають кращу освіту, вчать створювати модний одяг, і що не менш важливо – просувати бренд, який має бути комерційно успішним. Проте мати професійну освіту мало. На думку українських модельєрів-початківців, потрібно створити колекцію, зняти "лукбук" та презентувати на показі. При цьому всім відомо, що колекція має бути повноцінною, як за ідеєю,

задумом, композиційною цілісністю, кількістю моделей, якісно виготовленою, трендовою. Саме тут вчасно зазначити роль *fashion*-освіти у складному процесі навчання талановитої молоді. Фундаментальне питання сучасної системи освіти полягає в тому, чи зможуть університети майбутнього трансформуватися для надання якісних освітніх послуг відповідно до нових вимог суспільства, або втрачати свою ключову роль, яку займають альтернативні організації. Розвиток ІТ-технологій суттєво допомагає молодим художникам-модельєрам, технологам, дизайнерам. Сьогодні допустити власний бренд допоможе практика та вміння вести бізнес у соціальних мережах: «якщо добре працюєш, маєш Instagram, хороший сайт, деякі компанії можуть зацікавитися вами, можуть підтримати вас, якщо побачать певний потенціал» - в цьому переконані переможці та дипломанти багатьох *fashion*-конкурсів.

Ще однією особливістю застосування дуальної форми у *fashion*-освіті є колаборація з близькими за духом та позиціонуванням брендами. Сьогодні це явище є найбільш бурхливим трендом модного світу. За свідченням випускників КНУТД, дизайнерів Івана Фролова, Жана Гріцфельдта, «мода майбутнього – це людина, яка вміє показати свою історію, переробити її, увібрати, і, пропускаючи через індивідуальність, продемонструвати тут і зараз». Сьогодні пропонується безліч підходів до реформування і розвитку університетів майбутнього – від практико-орієнтованих моделей до різних комбінацій аудиторних та онлайн-платформ.

Висновок. На даний момент цілком може бути незрозумілим, яким шляхом відбуватиметься розвиток сфери освітніх *fashion*-послуг, але вже можна сформулювати головні орієнтири формування глобальної системи освіти майбутнього. Нами вбачаються перспективні аспекти дуальної освіти одним з факторів модернізації сучасних університетів з конкретизацією особливостей її реалізації для підготовки *fashion*-дизайнерів нового покоління. Саме тому, вивчення характеру трансформацій у *fashion*-освіті та оцінювання перспектив використання концепції елементів дуальної освіти може бути актуальним для пошуку перспективних моделей підготовки *fashion*-дизайнерів у мінливому світі моди.

Література

1. Андрейців І. Що таке дуальна освіта і навіщо вона українцям [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/society/2017/02/16/222630/> (дата звернення 24.08.2023 р.).
2. Гардабхадзе І.А. Особливості маркетингових комунікацій індустрії моди у сфері дизайну одягу / Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. №2. С.64-77.
3. Козак Т., Швець О., Коломієць Д. Модернізація системи дизайн-освіти в контексті формування дизайн-мислення / Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 2020 випуск 58, 2020, С.99-107.